

Ensimmäisen ohjaustunnin tärkeys

Olli Kähkönen, olli.kahkonen@hotmail.com, Kouvolan Malli Harrastetuntien ohjaaja

1 JOHDANTO

Tämä teksti tulee kertomaan mielenkiintoisia näkökulmia harrastetoiminnan ohjaajan arjesta. Ohjaan itse palloilun, parkourin ja kuntosalin harrastetunteja. Syvennyn miettimään ensimmäisen ohjaustunnin tärkeyttä omakohtaisesta kokemuksestani. Vastaan esimerkiksi kysymyksiin miksi ensimmäisen tunnin merkitys on niin suuri jatkoa ajatellen. Pohjaan ajatukseni siis omiin kokemuksiini ja kerron esimerkin hyvästä ja ei niin hyvästä ensimmäisen tunnin toiminta tavoista.

Tavoitteeni on kehittää ja tuoda esiin tämän työn avulla omia pedagogisia taitojani ja toiminta malleja. Uskon että kyseistä aihetta pystyy soveltamaan kaikessa harrastustoiminnan ohjaamisessa. Suuressa roolissa on myös lasten ja nuorten lähtökohdat harrastetunnille tultaessa. Onko heillä motivaatiota alusta asti vai tuleeko ohjaajan saada se liekki syttymään. Tämän pienen johdannon myötä haluat varmasti lukea lisää ja kuulla tarinani.

2 PEDAGOGINEN KEHITTÄMISIDEA HARRASTUSTOIMINTAAN

Aloitin harrastustoiminnan ohjaamisen vasta viime syksynä 2023. Olen aina viihtynyt lasten kanssa ja ajattelin ettei se niin vaikeaa voi olla. Olen myös pelannut jalkapalloa koko ikäni ja harrastukseni kautta olen päässyt toimimaan ohjaus tehtävissä ja joukkueen kapteenina, joten lähdin hieman takki auki ohjaamaan ensimmäisiä tuntejani.

Semi helppoa, ne ensimmäiset ohjaustunnit olivat. Muutaman viikon kuluttua rupesin kuitenkin huomaamaan, että tietyissä ryhmissä oli vaikeuksia saada lapset kuuntelemaan ja keskittymään. Löysin nopeasti syitä sille, miksi muutama ryhmä toimivat niin eri tavalla kuin toiset.

Vertaan tulevassa, kahta eri saman ikäluokan ja harrastustoiminnan ryhmää, jossa toisessa onnistuin mielestäni ensimmäisellä tunnilla paremmin, jonka myötä viimeiset 6 kuukautta on mennyt vaivattomammin.

Ryhmä 1, Parkourin harrastetunti 1–6 luokkalaiset

Ensimmäisellä ohjaus kerralla tein parkourradan valmiiksi liikuntasaliin ja jäin odottamaan lapsia. Lasten päästyä saliin alkoi kysely, kuka olet, mitä tehdään, mitä nämä kaikki esteet ovat? Odotettukin salissa juokseminen ja sekoilu alkoi. Liikuntasalissa on esiintymislava, minne lapsilla ei normaalisti ole pääsyä. Kutsuin lapset koolle, viivalle riviin. Itse istuin rennosti lavalla ja yritin olla mahdollisimman helposti lähestyttävä. Lapsia selvästi mietitytti, että miksi minä olin lavalla ja heidän piti istua lattialla. En oikein saanut lapsia pysymään paikoillaan ja he kiipeilivät lavalle ja lähti taas sekoilemaan pitkin salia. Lopulta kuitenkin saatiin alku leikit ja sen jälkeen parkourin pyörimään. Toki hieman haasteita oli jonottamisessa ja tunnin läpiviennissä.

Ryhmä 2, Parkourin harrastetunti 1–4 luokkalaiset

Tämä ryhmä on siis eri koulussa. Hieman jo edellisestä ryhmästä oppineena ymmärsin, että jotain pitää yrittää tehdä toisin. Täällä kasasin myös parkourradan ennen lasten tuloa. Ajattelin, että tunti saadaan nopeammin käyntiin kuitenkin ja lapset pääsevät heti ihmettelemään rataa. Otin kuitenkin nyt käytännöksi, että annoin lasten purkaa isoimmat energiat ja tutkia esteitä ensimmäiset 3–5 minuuttia. Samalla yritin tutustua henkilökohtaisesti lapsiin ja haistella hieman tunnelmaa. Tämän jälkeen pyysin kaikki liikuntasalin keskiympyrään, jonka reunalle menin myös itse istumaan, ajatellen että olen samassa asemassa kuin lapset. Tehtiin niemen huuto, niin kuin ryhmä 1 kanssa. Tehtiin myös yhteiset säännöt tälle ryhmälle. Toki teimme myös ryhmä 1 kanssa säännöt, mutta se oli paljon vaikeampaa varmasti osittain sen takia että istuin siellä lavalla. Kyselin myös kuulumisia lapsilta ja kerroin itsestäni. Otin huomattavasti napakamman otteen tämän ryhmän kohdalla, mutta pyrin myös olemaan lempeä ja helposti lähestyttävä. Lapset istuivat nätisti ja aktiivisesti kertoi itsestään. Päästiin myös aloittamaan tunti alku leikillä, jonka jälkeen jatkoimme parkourin perusteisiin.

Nämä kaksi tarinaa eivät poikkea toisistaan hirveästi, mutta olen itse analyysin kautta löytänyt pieniä asioita, jotka ovat todella merkittäviä lasten kanssa työskentelyssä.

Isoin pedagoginen oppi on ollut varmasti se, miten kohtaan lapset yksitellen ja kuinka kohtaan heitä ryhmänä. Ryhmä 1 kohdalla en selvästikään käyttänyt aikaa riittävästi

yksittäisiin tervehtimisiin ja kuulumisten kyselyyn. Myös ryhmänä otin heidät liian lepsusti vastaan, ajatellen että kyllä tämä tästä.

Ryhmä 2 kohdalla olin osannut jo hieman ottaa oppia edellisestä ja toiminta mallin muutos toimi selvästi. Lasten kanssa pieni alku keskustelu, lattialla saman arvoisena istuen ja napakan rauhallisella otteella, löydettiin ihanan yhteinen sävel, joka kantaa vielä tänäkin päivänä.

Ryhmä 1 kanssa taistellaan hieman samojen ongelmien kanssa vieläkin. Huomaan että pelkällä ensimmäisen kerran toiminnalla on valtava merkitys koko kurssin loppua ajatellen. Myös tässä ryhmässä on lopettanut kesken kaiken useampi oppilas. En osaa sanoa onko syynä mielenkiinto lajia kohtaa vai kokonaisuudessaan toiminta. Ryhmä 2 ei ole lopettanut kukaan ja jopa päinvastoin sinne on tullut lisää osallistujia.

Kokonaisuudessaan näiden esimerkkien ja muiden ohjaamieni tuntien kautta olen oppinut valtavasti, miten toimia lasten kanssa. Pedagogiset taidot paranee päivä päivältä mitä enemmän tunteja ohjaan. Mikään kerta ei ole saman lainen. Aina jollain on huono päivä tai muita haasteita mistä pitää pystyä selviytymään ja yrittää luoda silti kaikille mahtava liikunnallinen kokemus. Lasten osallistaminen tunneille auttaa paljon siinä, että lapsille jää mieleinen kuva tunnista. Esimerkiksi parkourin tunneilla lapset saa kasata tai purkaa kanssani rataa. Välillä lapset on saanut itse suunnitella oman esteen mitä jokainen sitten kokeilee. Nämä tällaiset jutut lisäävät lasten mielenkiintoa lajia kohtaan ja pitää toiminnan mielekkäänä. Ja silloin kun lapsille toiminta on mieleistä, on ohjaajallakin helpompaa. Mielestäni asioiden oppiminen kantapäähän kautta on hienoa, silloin oppii parhaiten.

3 POHDINTAA

Eli pienenä yhteenvetona. Omien kokemusteni kautta olen huomannut, että ensimmäinen ohjaustunti on se tärkein. Sen lisäksi lasten kanssa juttelu ja rento toiminta lisää lasten intoa olla tunneilla. Myös heidän osallistamisensa on tärkeää tietyissä määrissä, mutta välillä on hyvä, että lapsi pääsee vain liikkumaan ilman sen kummempia lisä haasteita. Tämä on upeaa työtä. Parhaat palkinnot elämässä ja tässä työssä on, kun lapsi onnistuu, hymyilee, nauraa ja uskaltaa haastaa itseään.